

ความเป็นมา

นายสุวัฒน์ ชำนาญกิจ

นายสุวัฒน์ ชำนาญกิจ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนสระแก้ว ในขณะนั้น ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาสุขภาพของประชาชนคนไทยที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเห็นได้จากสถิติจำนวนของผู้ป่วยมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ และอัตราการป่วย จากโรคที่ไม่ติดต่อเพิ่มสูงขึ้น โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ อาหารที่มีการปลอมปนสารเคมีเนื่องจากผลิตทางการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมีการใช้สารกำจัดศัตรูพืชและยังคงตกค้างในผลผลิต ทำให้สารเคมีที่เป็นโทษเหล่านั้น ตกอยู่กับผู้บริโภคอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แนวทางในการป้องกันปัญหาที่เป็นการแก้ที่ต้นเหตุแบบยั่งยืน คือการให้ความรู้แก่ประชาชนและการส่งเสริมการปลูกผักเพื่อบริโภคในครัวเรือน การปลูกผักรับประทานเองแบบผักเกษตรธรรมชาติก็เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริโภคได้รับสารอาหารที่ดี มีประโยชน์อย่างแท้จริง สำหรับประชาชนที่ไม่เคยปลูกผักเลยก็อาจมีปัญหาอยู่บ้างในการที่จะเริ่มต้นที่จะเรียนรู้การปลูกผักด้วยตนเอง ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการบ้านพอเพียง Model no ตารางวา โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อส่งเสริมการปลูกและบริโภคผักไร้สารพิษในพื้นที่ชุมชนเพื่อลดสาเหตุของการเกิดโรคต่าง ๆ ตลอดจนใช้พื้นที่ว่างเปล่าภายในครัวเรือนหรือชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ภาพประกอบจาก

<http://www.srikoon.ac.th/index.php?name=knowledge&file=readknowledge&id=๔>

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

"เศรษฐกิจพอเพียง" (Sufficiency Economy) เป็น "ปรัชญา" ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙) ได้พระราชทานเพื่อชี้แนะ แนวทางการดำเนินชีวิต และปฏิบัติตนให้แก่ประชาชนทุกระดับทุกสาขาวิชาชีพมาโดยตลอด นับตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๗ เป็นต้นมา โดยพระองค์ทรงห่วงใยต่อสถานการณ์และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตอยู่ของคนไทย และสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ จนกระทั่งเข้าสู่ ห้วงเวลาที่ประเทศประสบวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และภายหลังจากปัญหาวิกฤต พระองค์พระราชทานแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้ กระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทรงเตือนทุกฝ่ายให้รู้จักคำว่า "พอเพียง" อย่าทำอะไรเกินตัว ทำอะไรต้องควรรอบคอบ ไม่ประมาท ดำรงชีวิตอย่างสมถะและสามัคคี ซึ่งจะนำพาตนเอง และประเทศชาติให้รอดพ้นภาวะวิกฤตต่าง ๆ และนำไปสู่ความสุขได้

"เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของวิถีไทยทั้งในด้านการพัฒนา และการบริหาร ให้ดำเนินไปบน "ทางสายกลาง" โดยผู้ปฏิบัติจะต้องมีคุณลักษณะที่เป็นฐานรากคือ มีความรู้ทั้งในด้านความรู้ รอบคอบและความระมัดระวัง และเป็นคนดี มีคุณธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีสติปัญญาและความเพียร โดยมีวิธีปฏิบัติที่สำคัญ ๓ ประการ คือความพอประมาณ การมีเหตุผลและการสร้างระบบภูมิคุ้มกันในตัวเอง ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง รอดพ้นจากวิกฤตและรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

แนวพระราชดำริของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับแนวพระราชดำริของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙) มีพระราชดำริครั้งแรกในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ และต่อมาทรงอธิบายและเน้นย้ำอีกหลายครั้ง

"...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกินพอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคง พร้อมพอควร และปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป..." พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗

"...คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่างเขา จะว่าเมืองไทยล้าสมัย ว่าเมืองไทยเชย ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งที่ดีสมัยใหม่ แต่เราอยู่ พอมี พอกิน และขอให้ทุกคน มีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทย พออยู่พอกิน มีความสงบ และทำงานตั้งจิตอธิษฐาน ตั้งปณิธาน ในทางนี้ที่จะให้เมืองไทยอยู่แบบพอกินพอกิน ไม่ใช่จะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่ว่ามีความพออยู่พอกิน มีความสงบ เปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ถ้าเรารักษาความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้..." พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๗

"...วิถีทางดำเนินของบ้านเมืองและประชาชนโดยทั่วไป มีความเปลี่ยนแปลงมาตลอด เนื่องจากความวิปริตผันแปรของวิถีแห่งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอื่น ๆ ของโลก ยากยิ่งที่เราหลีกเลี่ยงให้พ้นได้ จึงต้องระมัดระวัง ประคับประคองตัวมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการเป็นอยู่ โดยประหยัด เพื่อที่จะอยู่ให้รอด และก้าวหน้าต่อไปได้โดยสวัสดิ์..." พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๑

"เศรษฐกิจพอเพียง สำคัญว่าต้องรู้จักขั้นตอน ถ้านี้จะทำอะไรให้เร็วเกินไปไม่พอเพียง ถ้าไม่เร็วเข้าไป ก็ไม่พอเพียง ต้องให้ รู้จัก ก้าวหน้าโดยไม่ทำให้คนเดือดร้อน..." พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

Model ๓๐ ตารางวา

Model ๓๐ ตารางวา เป็นการใช้พื้นที่ขนาด ๓๐ ตารางวา ในการปลูกพืชผักต่าง ๆ ที่เรียกว่าผักสมรม (จำนวนไม่ต่ำกว่า ๒๑ ชนิด) อาทิ ข่า ตะไคร้ มะกรูด มะนาว กลัวย พริก ต้นหอม ผักชี กระชาย ผักแพว ผักแขยง กะเพรา โหระพา แมงลัก สะระแหน่ ผักชีฝรั่ง ยี่หระ ชะพลู ขมิ้น มะเขือเทศ ถั่วพู มะเขือเปราะ มะเขือพวง และผักตามฤดูกาล เป็นต้น ซึ่งจะเป็น การเป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือน ด้วยการน้อมนำหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ ในการดำรงชีวิต และเป็นการใช้พื้นที่ว่างเปล่าบริเวณที่อยู่อาศัยและภายในชุมชนให้เกิดประโยชน์ ทั้งยังก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในครอบครัวและชุมชนในการทำกิจกรรมร่วมกัน มีผักไว้ รับประทานและที่เหลือสามารถนำไปแจกจ่ายหรือจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับ ครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย

ภาพประกอบจาก : ชุตินิทานสระ เล่ม ๒๒ (ครอบครัวพอเพียง)

“.....Model ๓๐ ตารางวา เป็นการทำกิจกรรมเพื่อสร้างความรัก ความอบอุ่นภายใน ครอบครัว โดยแบ่งเป็น พ่อทำ ๑๐ ตารางวาแรก แม่ทำ ๑๐ ตารางวาที่สอง อีก ๑๐ ตารางวา ให้ลูกเป็นคนทำ ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมแรง ร่วมใจ ได้ทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัว เป็นการเสริมสร้างความรัก ความอบอุ่นในครอบครัวให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องทำถึง ๓๐ ตารางวาก็ได้ หรืออาจจะทำมากกว่าก็ได้ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของที่ดินและความพร้อมของแต่ละ ครอบครัว.....” นายสุวัฒน์ ชำนาญกิจ ผู้อำนวยการ ศผช.สระแก้ว ๒๕๕๓

“สามสิบตารางวาสู้วิกฤติ Covid-๑๙”

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ Covid-๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของ ผู้ใช้แรงงาน ฯลฯ ทำให้ประชาชนขาดรายได้ไม่สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ รวมถึงเครื่องอุปโภคบริโภคที่มีราคา สูงขึ้น ทำให้ประชาชนที่ขาดรายได้ไม่สามารถซื้อหาได้ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย บริเวณชายแดนสระแก้ว ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว โดยเล็งเห็นว่าสิ่งที่จำเป็น ที่สุด คือการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน จึงได้นำโครงการบ้านพอเพียง Model ๓๐ ตารางวา กลับมาประยุกต์ใช้ใหม่ภายใต้ชื่อ “สามสิบตารางวาสู้วิกฤติ Covid-๑๙” ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการของการทำเกษตรธรรมชาติ ซึ่งจะเป็นโครงการ ที่มีประโยชน์ต่อประชาชน สร้างพื้นฐาน ความพอมี พอกิน พอใช้ เกิดการพึ่งพาตนเอง ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิ พลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙) ที่จะเป็นทางออกสำคัญที่นำมาใช้ในการ ดำเนินชีวิต เป็นทางออกและนำพาประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตได้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความ มั่นคงทางด้านอาหารให้ประชาชน ชุมชน เป็นการลดรายจ่ายประชาชนในภาวะเศรษฐกิจชะลอ ตัวและสามารถเป็นแหล่งอาหารที่ไร้สารพิษของประชาชนทุกคนได้เป็นอย่างดี

ภาพประกอบจาก

<https://www.thansettakij.com/content/๔๒๘๙๐๔>

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสร้างแปลงต้นแบบ Model ๓๐ ตารางวา
- ๒) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ในครัวเรือน) ในระดับพื้นที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

- เชิงปริมาณ

มีแหล่งเรียนรู้บ้านพอเพียง Model ๓๐ ตารางวา ในพื้นที่บริเวณชายแดนทั้ง ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด โดยครูอาสาสมัคร กศน. ๑ คน/ ๕ ครัวเรือน รวม ๕๐ ครัวเรือน (โดยจะขยายให้ครบทุกครัวเรือนครอบคลุมในทุกพื้นที่รับผิดชอบ)

- เชิงคุณภาพ

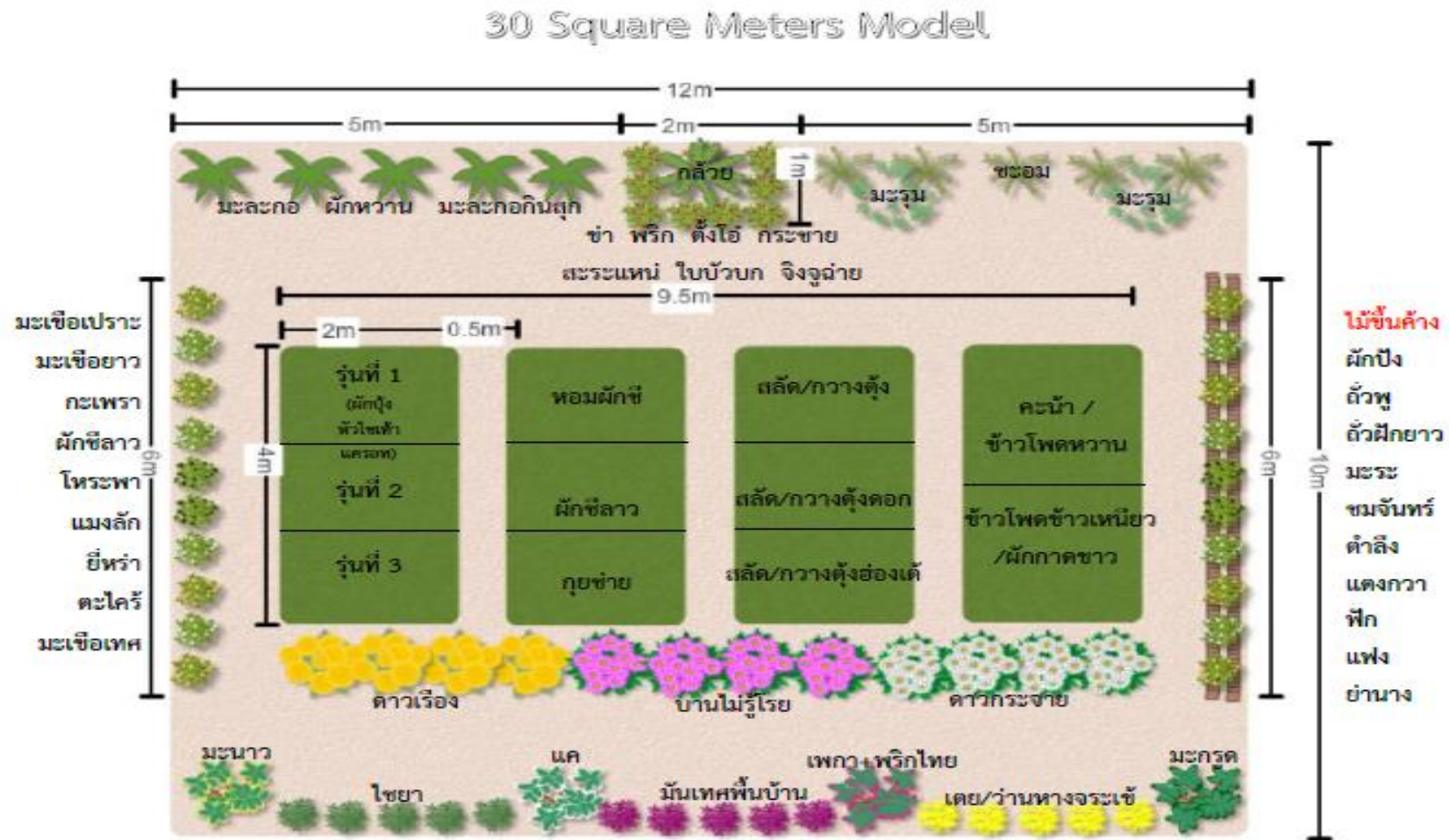
ผู้เข้าร่วมโครงการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนได้

ภาพประกอบจาก

<https://www.wisdomking.or.th/page/๒๖๒๘>

Model “สามสิบตารางวาสู่วิกฤติ Covid-๑๙” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดย ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนสระแก้ว

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. คัดเลือกประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ

พิจารณาคัดเลือกประชาชนเข้าร่วม โครงการฯ ในการดำเนินการ รวม ๕๐ ครัวเรือน

๒. เลือกพื้นที่

พื้นที่ที่จะสามารถปลูกพืช-ผักได้ดี ควรเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ เช่น บ่อน้ำขุด บ่อน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ คลอง อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น เนื่องจากพืชผักส่วนใหญ่มีความต้องการน้ำสูง โดยเฉพาะฤดูแล้ง จึงจำเป็นต้องมีน้ำเพียงพอเพื่อให้ผักสามารถเติบโตจนถึงฤดูการเก็บเกี่ยวได้

๓. เตรียมแปลงปลูก

- แปลงปลูกผักมักเตรียมด้วยการยกแปลงสูงประมาณ ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร กว้าง ๑ เมตร ความยาวของแปลงตามความต้องการ
- ทำการไถพรวนแปลงทิ้งไว้ประมาณ ๑ สัปดาห์ เพื่อตากแดดฆ่าเชื้อโรค
- หว่านปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกที่ผ่านกระบวนการหมักแล้ว พร้อมไถกลบแปลง
- สร้างระบบนิเวศในบริเวณใกล้เคียงกัน โดยการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ หรือผักที่ให้ดอกเพื่อเรียกแมลงตัวดีมากำจัดแมลงที่ทำลายพืช

๔. เตรียมเมล็ดพันธุ์

- เมล็ดพันธุ์ผักที่ใช้ควรมีลักษณะเป็นเมล็ดพันธุ์ใหม่ อายุเมล็ดพันธุ์ไม่ถึง ๑ ปี
- ทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ รวมถึงคัดแยกเมล็ดพันธุ์ที่ไม่สมบูรณ์ออกด้วยวิธีนำไปแช่น้ำ และนำเมล็ดที่ลอยน้ำออก
- เมล็ดพันธุ์ส่วนมาก ก่อนปลูกจะทำการแช่น้ำเสียก่อน ซึ่งระยะเวลาในการแช่จะแตกต่างกันในแต่ละชนิดผัก หากเมล็ดพันธุ์ที่มีเปลือกหนา แข็ง อาจใช้เวลาแช่นาน ๒ - ๓ วัน เมล็ดพันธุ์ผักส่วนมากเป็นเมล็ดที่มีเปลือกค่อนข้างบาง ไม่หนา แข็ง ส่วนใหญ่จะใช้เวลาแช่ประมาณ ๑๒ ชั่วโมง - ๑ วัน

ภาพประกอบจาก : บ้านการ์ตูนไทย

๔. การปลูก

การปลูกสามารถปลูกได้หลายวิธีตามความเหมาะสมของพืชแต่ละชนิด เช่น

การหว่านเมล็ด เป็นวิธีที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว และนิยมที่สุด ซึ่งจะหว่านเมล็ดหลังการแช่น้ำแล้วหรือหว่านเมล็ดแห้งได้ทันที ผักที่นิยมการหว่านเมล็ดมักเป็นพืชที่มีลำต้นขนาดเล็ก ขนาดทรงพุ่มน้อย เช่น ผักชี ผักบุ้ง เป็นต้น (อาจใช้วิธีการหว่านเมล็ดในการเตรียมกล้าผักก่อนย้ายปลูกในแปลงที่เตรียมไว้ก็ได้)

การปลูกด้วยต้นกล้า เป็นวิธีการปลูกด้วยต้นกล้าผักที่เตรียมได้จากแปลงเพาะกล้า ด้วยวิธีการหว่าน วิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้มากที่สุดสำหรับการปลูกผัก โดยมักใช้กับพืชที่มีลำต้นใหญ่ ทรงพุ่มกว้าง เนื่องจากใช้วิธีการหว่านเมล็ดอาจไม่เหมาะสมเพราะไม่สามารถเว้นช่วงห่างของต้นให้เหมาะสมกับการเติบโตได้ การหว่านอาจทำให้ต้นเจริญเติบโตไม่ดี หรืออาจต้องถอนต้นทิ้งบางส่วนซึ่งทำให้สิ้นเปลืองเมล็ดพันธุ์เสียเปล่า ผักที่นิยมปลูกด้วยวิธีนี้ เช่น กะหล่ำปลี ผักกาดขาว คะน้า มะเขือ พริก เป็นต้น

การหยอดเมล็ด เป็นวิธีปลูกที่ใช้สำหรับพืชผักที่ต้องการระยะห่างระหว่างต้นมาก โดยเฉพาะพืชที่เป็นเถาหรือเครือ ต้นกล้าออกไม่มีความแข็งแรง เหี่ยว และตายง่ายหากแยกต้นกล้าปลูก เช่น ถั่วพักยาว แตงกวา พักทอง พัก มะระ เป็นต้น

การฝังปลูกในแปลง เป็นวิธีปลูกที่ใช้กับพืชผักบางชนิดที่มีการแยกหน่อ แยกเหง้า ออกปลูกเพื่อขยายจำนวนต้นหรือกอ โดยฝังลงหลุมหรือแปลงปลูกได้ทันที เช่น ผักหอม กระเทียม ตะไคร้ ขิง ข่า กระชาย เป็นต้น

การกำหนดหลุมปลูก จะกำหนดภายหลังจากเลือกชนิดผักต่าง ๆ แล้ว เพราะว่าผักแต่ละชนิดจะใช้ระยะปลูกที่ต่างกัน เช่น พริก ควรใช้ระยะ ๗๕ X ๑๐๐ เซนติเมตร ผักบุ้งจะเป็น ๕ X ๕ เซนติเมตร เป็นต้น

๕. การดูแลรักษา

- ใช้ฟางหรือเศษใบไม้คลุมแปลง เพื่อรักษาความชุ่มชื้นและย่อยสลายเป็นปุ๋ยต่อไป
- ในระยะแรกของการปลูกช่วงสัปดาห์แรก ทั้งการปลูกด้วยการใช้เมล็ด การปลูกด้วยต้นกล้า และปลูกด้วยการแยกหัวหรือหน่อ จำเป็นต้องมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง เช้า-เย็น จนต้นกล้าตั้งตัวได้
- การให้น้ำจะยังให้วันละ ๒ ครั้ง ตลอดจนถึงระยะเก็บเกี่ยว แต่อาจให้น้ำในปริมาณที่น้อยลง หรือผักบางชนิดที่อาจเว้นช่วงห่างการให้น้ำเมื่อถึงระยะก่อนเก็บเกี่ยว

๖. เก็บผลผลิต

พืชผักมักมีระยะเวลาการเก็บเกี่ยวไม่เกิน ๑๒๐ วัน ส่วนมากจะใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ วัน ขึ้นกับชนิดของผัก โดยผักกินใบจะมีระยะเวลาการเก็บเกี่ยวสั้นกว่าผักกินดอกและผล

การเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชให้มีคุณภาพ ผู้ปลูกพืชจะต้องมีความรู้และเข้าใจถึงธรรมชาติของผลผลิตของพืชแต่ละอย่างแต่ละชนิด อายุของผลผลิต ลักษณะรูปร่าง สีสัณและขนาดของผลผลิต สภาพดินฟ้าอากาศ และเครื่องมือที่ใช้เพื่อการเก็บเกี่ยว

หลักการที่ใช้เพื่อพิจารณาตัดสินใจเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชนั้นมักจะต้องเกี่ยวข้องกับอายุของพืชและการใช้ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากชีวิตประจำวันมาประกอบการตัดสินใจเสมอ อาทิ

วิธีที่ ๑ ใช้การประมาณอายุหลังจากวันปลูกจนถึงวันเก็บเกี่ยว (ภายใต้การเจริญเติบโตที่เหมาะสมของพืช) วิธีนี้ผู้ปลูกพืชควรที่จะศึกษาถึงอายุของพืชที่ปลูกในแต่ละฤดูกาล ว่ามีช่วงอายุที่ให้ผลผลิตโดยนับจากวันที่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวได้นั้น ในแต่ละฤดูกาล นานเพียงใด

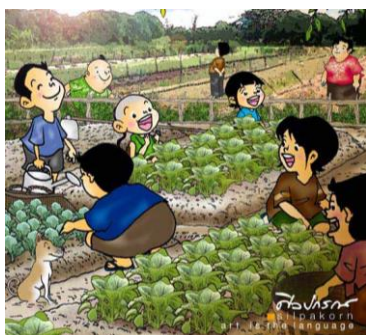
วิธีที่ ๒ ใช้การประมาณอายุนับจากวันที่ดอกผสมเกสรจนถึงวันเก็บเกี่ยว วิธีค่อนข้างที่จะยุ่งยากกว่าวิธีแรกเพราะไม่ทราบว่าพืชแต่ละชนิดจะผสมเกสรเมื่อใด เวลาใด อาจผิดพลาดได้

วิธีที่ ๓ ใช้การประมาณด้วยสายตา เป็นการประมาณคุณภาพของผลผลิตพืชโดยอาศัยความชำนาญเป็นสำคัญโดยการสังเกตดูการเปลี่ยนแปลงไปของส่วนที่เป็นผลผลิตของพืชที่ต้องการเก็บเกี่ยว เช่น

- ดูการเปลี่ยนแปลงของสีผิวของผลผลิต (การมีนวล ไม่มีนวล)
- ดูการเปลี่ยนแปลงขนาดและสภาพทางกายภาพของผลผลิต (การมีเหลี่ยม ไม่มีเหลี่ยม)
- ดูการเปลี่ยนแปลงของพืชในลักษณะที่ผิดปกติ เช่น การเหี่ยวเฉาของลำต้นของมือเกาะ ของใบ เป็นต้น

วิธีที่ ๔ ใช้การประมาณด้วยประสาทสัมผัสอื่น ๆ เช่น

- การชิมรส ด้วยการใช้น้ำสัมผัสกับเนื้อของผลผลิต
- การฟังเสียง ด้วยการทุบตี ดีด เคาะ ผล
- การดมกลิ่น ด้วยการใช้จมูกดมหาความหอมของผลที่สุกแก่

ภาพประกอบจาก : บ้านการ์ตูนไทย

ผล ที่คาดว่าจะได้รับ

ภาพประกอบจาก : บ้านการ์ตูนไทย, แนวทาง การจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพ กรมพัฒนาชุมชน, เครือข่ายประชารัฐ, <http://th.gofreedownload.net/>, <https://www.gotoknow.org/posts/๒๘๕๑๖๖>

ทำไมต้องเป็น Model ๓๐ ตารางวา

นายมานิช ชลารักษ์ ผอ.ศฝช.สระแก้ว

ประโยชน์และความเหมาะสมกับสถานการณ์ Covid-๑๙

๑. ให้พื้นที่น้อย
๒. ใช้น้ำน้อย
๓. ใช้งบประมาณในการดำเนินการน้อย
๔. ให้ความเวลาในการดูแลรักษาพืชเหล่านี้น้อยมาก
๕. ไม่ต้องใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชและไม่ใช้ปุ๋ยเคมี
๖. ไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับพวกแมลงศัตรูพืชเรากำจัดได้ง่าย
๗. ปุ๋ยหมักที่ใช้ใช้ครั้งเดียวแต่สามารถอยู่ได้นานและปริมาณไม่มาก
๘. ระยะเวลาในการเพาะปลูกใช้ระยะเวลาไม่นาน
๙. สิ่งที่ได้มากกว่าที่เราลงทุนไปจนประมาณค่าไม่ได้

สถานการณ์ Covid-๑๙ (หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔ มิติ)

สถานการณ์ Covid-๑๙ เกิดขึ้นมาในห้วงเวลาที่เรายังต้องใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากทางสายกลางที่เป็นแนวทางปฏิบัติ ใน ๔ มิติ ดังนี้

๑. มิติด้านเศรษฐกิจ จากประชาชนที่เคยมีงานทำมีรายได้ เมื่อเกิดเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา Covid-๑๙ ทำให้บริษัท ห้างร้าน ต้องหยุดกิจการ อันก่อให้เกิดการตกงาน ประชาชนบางกลุ่มที่ไม่มีเงินออม จึงไม่สามารถที่จะใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างปกติได้ ทางที่ดีที่สุดคือการหันมาใช้ชีวิตแบบพอเพียง โดยนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นข้อเตือนใจในการดำรงชีวิต เราต้องอยู่แบบพอมีพอกิน และพึ่งพาตนเองได้

๒. มิติทางสังคม เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างเห็นได้ชัด คือ การเว้นระยะห่างทางสังคม (SOCIAL DISTANCING) เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เมื่อเกิดกรณีเช่นนี้ ทำให้ต้องมีการปรับตัวอย่างรวดเร็ว ต้องปฏิบัติตามให้ได้เพื่อป้องกันการแพร่ระบาด นอกจากนี้ยังมีผลกระทบในหลายด้าน เช่น ด้านการศึกษา ด้านการจัดการอาชีพแต่ละอาชีพ สิ่งที่ดีที่สุดคือการร่วมมือร่วมใจกัน

๓. มิติด้านสิ่งแวดล้อม จากการที่รัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วราชอาณาจักร ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พรก.ฉุกเฉิน) และรัฐบาลได้ ประกาศเคอร์ฟิว (CRUFEW) พร้อมทั้งหลายจังหวัดได้มีการประกาศปิดจังหวัด และให้ประชาชน อยู่แต่ในบ้าน เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา Covid-๑๙ ส่งผลให้สภาพ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลับคืนสู่ความปกติสุขอีกครั้ง ทะเลมีความสวยงาม สัตว์ป่า ออกมาหากินใช้ชีวิตกันอย่างอิสระ แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง ซึ่งจากนี้ต่อไป เมื่อหมดสถานการณ์ของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา Covid-๑๙ เราจะต้องกลับไปทบทวน การ รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกครั้ง

๔. มิติด้านวัฒนธรรม เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งหาก เราใช้ชีวิตโดยไม่ประหยัสดอดออมเมื่อเจอสถานการณ์เช่นนี้ เราจะอยู่ด้วยความยากลำบาก วัฒนธรรมองค์กร สำหรับหน่วยงานจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง Work From Home เป็นสิ่งใหม่ สำหรับหน่วยงานและองค์กร ทุกคนต้องช่วยกัน อย่าโกงเวลาของหน่วยงาน อย่าทำการทุจริต คอรัปชั่น ซึ่งเป็นปัญหาที่ร้ายแรงที่สุด

๕. มิตินี้ หากพวกเรามีการเตรียมตัวเตรียมใจมาดีแล้ว จะส่งผลต่อด้านต่าง ๆ ทั้งต่อ ตัวเองและประเทศชาติ เราทุกคนจะผ่านประสบการณ์ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา Covid-๑๙ ไปได้ และหลังจากผ่านช่วงเวลานี้ไปแล้ว หลายคนต้องกังวลว่าเศรษฐกิจของประเทศเราจะฟื้นฟูมาได้ หรือไม่ ต้องใช้เวลานานเท่าไรกว่าจะฟื้นฟู แต่ถ้าเราใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงแล้ว เราอยู่ได้แน่นอน